

ZPRÁVA Z VYHODNOCENÍ DOUČOVÁNÍ Z NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZPRÁVA Z VYHODNOCENÍ NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY

Úvod

Z prostředků Národního plánu obnovy (NPO) bylo od ledna 2022 do srpna 2023 realizováno doučování, které navázalo na doučování z podzimu 2021, uskutečněné z Národního plánu doučování.

Investice, v celkové hodnotě 1 mld. Kč, přímo reagovala na nedostatečnou podporu žáků se slabším socioekonomickým zázemím a potřebu podpory vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem v reakci na nemožnost realizace prezenční výuky ve školách v důsledku uzavírání škol v době pandemie Covid 19. Poskytnutí cílené podpory prostřednictvím doučování ve školách nebo ve školských zařízeních bylo plánováno pro nejméně 500 000¹ zapisů k doučování (dále jen zapisů).

Cílem doučování bylo dočasně:

1. **pomoci žákům ohroženým školním neúspěchem**
2. **prohloubit znalosti předepsané učebními osnovami z matematiky, českého jazyka a cizího jazyka**
3. **obnovit učební návyky**

MŠMT uskutečnilo program doučování celkem ve třech vlnách a to v:

- I. jarní vlně od ledna do srpna 2022
- II. podzimní vlně od září do prosince 2022
- III. jarní vlně od ledna do srpna roku 2023

V návaznosti na tyto etapy provedlo MŠMT celkem tři plošná šetření. Jednalo se o šetření:

- v říjnu 2022
- v únoru 2023
- v listopadu 2023

Šetření se konalo prostřednictvím mimořádného sběru dat mezi:

- řediteli veřejných a základních škol, kterým byly peníze přiděleny tzv. AD-HOC normativem skrze příslušné kraje,
- řediteli soukromých a církevních základních škol a konzervatoří, kteří o dotace žádali na základě vypsání výzev.

Dotace byly rovněž poskytnuty ve dvou vlnách nestátním a neziskovým organizacím, které ji mohly čerpat po celý kalendářní rok 2022 a 2023. Sběr dat v tomto případě probíhal pomocí závěrečných zpráv, které vykazovaly mj. i soukromé a církevní školy a konzervatoře.

Manažerské shrnutí

Národní plán obnovy – Doučování byl realizován na více než 92 % z celkového počtu 4 898 škol, které byly podpořeny buď AD-HOC normativem v případě veřejných škol (4 687 škol) nebo, které byly vybrány na základě výzev vyhlášených v rámci NPO v případě škol soukromých, církevních a konzervatoří (211 škol). O výzvu na doučování se přihlásilo i 88 nestátních a neziskových organizací (NNO) v roce 2022 a 59 NNO v roce 2023.

Naplnění cílů:

¹ Tento počet byl stanoven na základě vyhodnocení analýz České školní inspekce.

1. Doučování primárně cílilo na poskytnutí pomoci žákům ohrožených školním neúspěchem. Během první etapy, která probíhala v první polovině roku 2022, bylo evidováno celkem 316 135 zápisů k doučování (dále jen zápisů) ve veřejných školách a 6 743 zápisů v soukromých, církevních škol nebo konzervatořích. Během druhé etapy realizované od září do prosince roku 2022 se jednalo o 263 729 zápisů ve veřejných školách a 4 913 zápisů v soukromých, církevních školách nebo konzervatořích a v poslední etapě, v I. polovině roku 2023, to bylo 321 283 zápisů ve veřejných školách a 7189 žáků v soukromých, církevních školách nebo konzervatořích. Nestátním a neziskovým organizacím se podařilo podpořit navíc 3 702 zápisů v roce 2022 a 4 559 zápisů v roce 2023. **Celkem se tedy jednalo o 928 364 zápisů k doučování viz tabulka č.1.**

Podpořené školy v různých časových obdobích	Zápisů celkem
Veřejné leden–srpen 2022	316 135
Veřejné září–říjen 2022	263 840
Veřejné leden–srpen 2023	321 283
Soukromé, církevní, konzervatoře leden–srpen 2022	6 743
Soukromé, církevní, konzervatoře září–prosinec 2022	4 913
Soukromé, církevní, konzervatoře leden–srpen 2023	7189
Nestátní a neziskové organizace 2022	3 702
Nestátní a neziskové organizace 2023	4 559
Celkem	928 364

Tabulka č. 1: Počty zápisů za jednotlivá období

2. Druhým, nemalým cílem byla snaha o doplnění a prohloubení znalostí v klíčových vzdělávacích předmětech, a to v matematice, českém jazyce a cizích jazycích, zejména u žáků sociálně znevýhodněných, bez dostatečné podpory v rodině nebo např. z rodin, kde se primárně nemluví českým jazykem. K tomuto způsobu doučování bylo zapsáno celkem **663 268 zápisů** celkového počtu.
3. Třetím cílem byla snaha o obnovení studijních návyků a o překlenutí vznikající sociální propasti, která vznikla během nepřítomnosti žáků ve škole, obzvláště v době plošného uzavírání škol. U těchto žáků se explicitně nevyžadovalo doučování z matematiky, českého jazyka nebo cizího jazyka, ale naopak byl školám ponechán prostor pro výběr jakéhokoliv předmětu, kde doučování mohlo vést k naplnění tohoto cíle. Takto se povedlo **podpořit 238 776 zápisů** z celkového počtu.

Vzhledem k celoplošné podpoře nebyla však opomenuta možnost doučovat žáky z přechodových ročníků, obzvláště potom ty, připravující se na přijímací zkoušky. Takto bylo doučování využito pro **71 203 zápisů** z celkového počtu. Ukázalo se, že doučování mohlo mít až 10% vliv na počty přihlášených žáků k jednotné přijímací zkoušce v roce 2022, což poukazuje na možné zvýšení vzdělávacích aspirací.

Na středních a základních školách bylo odučeno **2 968 471 vyučovacích hodin**, a to převážně přibližně 40 000 interními vyučujícími z konkrétních škol.

Až 30 % ředitelek a ředitelů uvedlo, že sehnat tyto vyučující bylo nesnadné. Stejně procento ředitelek a ředitelů uvedlo, že bylo obtížné získat i samotné žáky na doučování.

Stejně tak jako během Národního plánu doučování, i zde probíhalo doučování intenzivněji ve školách s vyšším podílem žáků s potřebou podpory, které spadají mezi školy tzv. znevýhodněné.

Povinná publicita byla ve tři čtvrtě školách realizována vyvěšením propagačních materiálů v prostorách škol a/nebo v případě poloviny škol na webových stránkách škol.

Dopad na doučování hodnotí ředitelky a ředitelé škol velmi pozitivně. Domnívají se, že díky doučování se u průměrně 46 % žáků podařilo zlepšit výsledky, v průměru u 44 % žáků se podařilo alespoň udržovat stejné výsledky u těch, u kterých by se bez doučování zhoršovaly. Pouze u průměrně 6 % žáků nemělo podle ředitelek a ředitelů doučování žádný významný dopad.

Hlavní zjištění a závěry z vyhodnocení Národního plánu obnovy

Doučování se zúčastnilo celkem 92 % škol z celkového počtu 4 951 podpořených škol. Tyto školy vyčerpaly celkem dvě třetiny z přidělené dotace.

Doučování cílilo na poskytnutí pomoci žákům ohrožených školním neúspěchem. Během první etapy, která probíhala v první polovině roku 2022 (leden až srpen), se k doučování přihlásilo celkem 316 135 zápisů na veřejných školách a 6 743 zápisů na soukromých, církevních školách nebo konzervatořích.

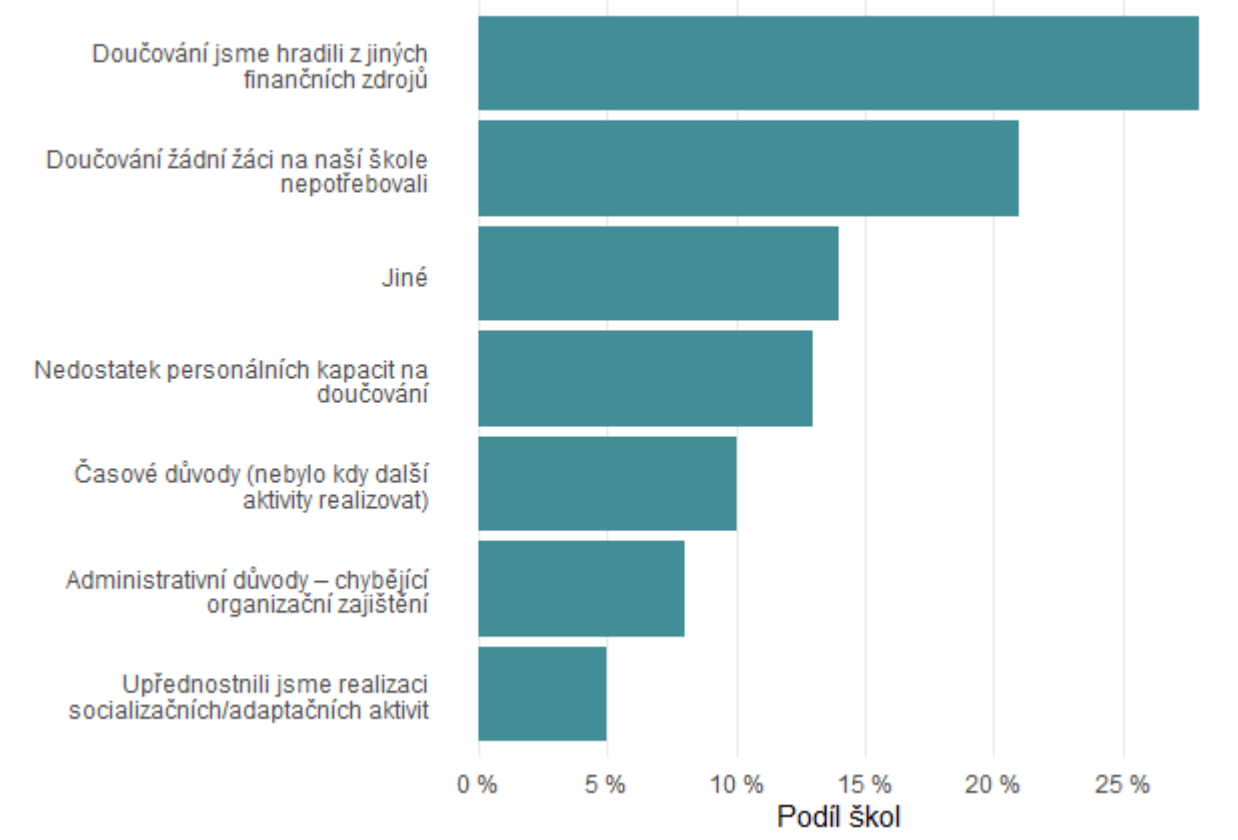
Během druhé etapy realizované od září do prosince roku 2022 se jednalo o 263 729 zápisů na veřejných školách a 4 913 žáků na soukromých, církevních školách nebo konzervatořích.

V poslední etapě, v první polovině roku 2023, to bylo 321 283 zápisů na veřejných školách a 7189 žáků na soukromých, církevních školách nebo konzervatořích. Nestátní a neziskové organizace doučily navíc 3 702 zápisů v roce 2022 a 4 559 zápisů v roce 2023.

Doučování z prostředků NPO se v první vlně neúčastnilo 291 škol z celkového počtu 4 951. Tyto školy v rámci následného dotazníkového šetření jako nejčastější důvod pro nevyužití dotace uvedly, že doučování hradily z jiných finančních zdrojů (28 %). Druhý nejčastěji uváděný důvod byl, že žáci doučování nepotřebovali (21 %). Nedostatkem personálních kapacit zdůvodnilo nevyužití dotace 13 % škol. Poměr odpovědí ani počet škol se v následujících vlnách šetření výrazně neměnil.

Důvody neúčasti na doučování z prostředků NPO

V průměru bylo během doučování evidováno 71 zápisů na školu v první vlně, 60 zápisů na školu ve druhé vlně a 68 zápisů na školu ve třetí vlně doučování.

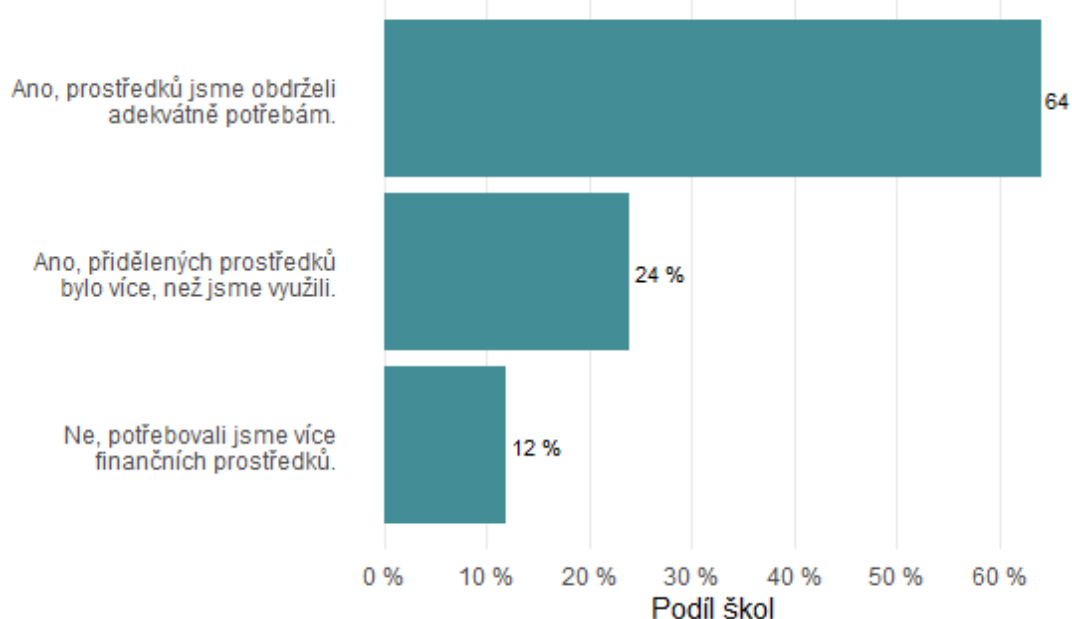
Na školách bylo doučování využito v průměru pro jednu třetinu žáků. Nicméně hodnoty pro jednotlivé školy se lišily v souvislosti s velikostí škol. Školy, které mají méně než 150 žáků doučovaly v průměru jednu čtvrtinu svých žáků, zatímco školy s více než 150 žáky až dvě pětiny žáků.

Mezi úskalími spojenými s doučováním, se kterým se školy potýkaly, patřil nezáměr žáků o doučování a jejich motivace k doučování. Tuto překážku uvedla cca jedna třetina škol. Přibližně jedna pětina škol se potýkala s tím, že bylo obtížné přesvědčit (motivovat) rodiny žáků (zákonné zástupce). Jedna pětina škol měla rovněž problém se sháněním interních doučujících k doučování a 10 % se potýkalo s nedostatečnými prostory pro zajištění doučování.

Hrubý odhad ředitelů a ředitelky z první vlny sběru dat byl takový, že bude podpořeno cca 251 000 zápisů a že finanční prostředky postačí na doučování celkem pro 75 % zápisů. Ze třetího, závěrečného sběru dat však podle vyjádření ředitelky a ředitelů vyplynulo, že finanční prostředky stačily k doučení cca dvou třetin zápisů, avšak podpořených žáků bylo celkem více než bylo původně odhadováno.

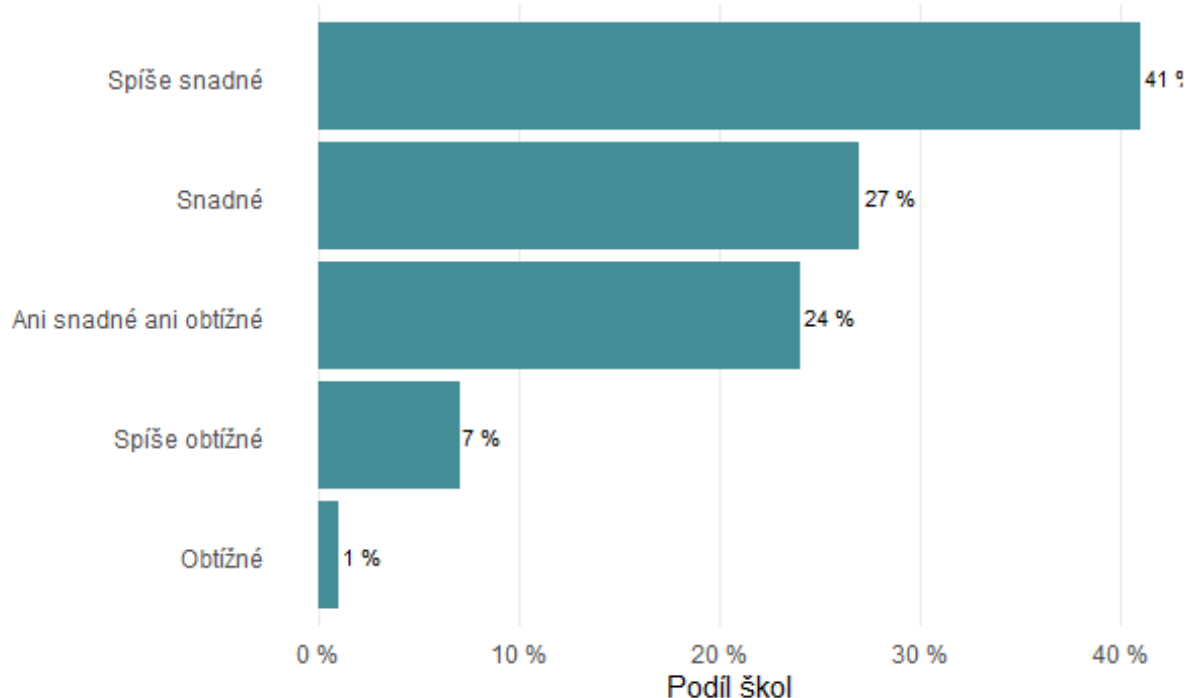
V rámci závěrečného sběru dat se 64 % ředitelů škol, které se účastnily alespoň jedné vlny doučování vyjádřilo, že objem prostředků poskytnutých v rámci programu byl adekvátní potřebám. Podle dalších 24 % ředitelů bylo prostředků více, než jich využili. 12 % škol shledalo objem prostředků jako nedostačující jejich potřebám.

Dostatečnost prostředků na doučování z NPO

Pro většinu (68 %) škol bylo shánění doučujících snadné nebo spíše snadné. Pouze 8 % škol, které se zapojily do doučování mělo obtíže při shánění doučujících.

Bylo pro vás shánění doučujících snadné nebo obtížné

Pro informace, potřebné k doučování, ředitelky a ředitelé využívali v téměř dvou třetinách (69 %) případů stránky MŠMT www.doucovani.edu.cz, kde po celou dobu realizace doučování mohli nacházet podporu, návody a aktuality vztahující se k doučování. Pouze 15 % ředitelů tuto metodickou podporu MŠMT nevyužilo.

Využil/a jste některé informace z webu doucovani.edu.cz?

